

Świnoujście i okolice

przewodnik rowerowy

Mały rajd dookoła Świnoujścia	3
Duży rajd dookoła Świnoujścia	7
Ognica-Przytór-Latarnia morska-falochron i fortyfikacje	11
Ognica-Wyspa Karsibór-Wydrzany	15
Świnoujście-Kamminke	19
Dookoła jeziora Gothensee-Benz	23
Kamminke-Heringsdorf	27
Kamminke-Jezioro Krebssee-Korswandt	31
Kamminke-Dargen-Kachlin-Korswandt	35
Rezerwat Żubrów-Prätenow-Dargen	39
Szlaki rowerowe Świnoujścia	43
Informacje praktyczne	48
Przepisy o ruchu drogowym	49

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

MAŁY RAJD DOKOŁA ŚWINOUJŚCIA

Długość: 11,30 km

Stopień trudności trasy: łatwa

Trasa prowadzi dookoła Świnoujścia na wyspie Uznam, rozpoczynając i kończąc bieg w jego północno-zachodniej części (stacja Uznamskiej Kolei Uzdrawiskowej – Usedomer Bäderbahn/UBB). Obejmuje centrum miasta, wybrzeże Władysława IV z przystanią promową, port jachtowy, fortyfikacje oraz dzielnicę nadmorską z promenadą.

[km] *Zerujemy licznik*

- 00.00** START. Stacja kolejki UBB „Świnoujście Centrum” przy ul. 11 Listopada (skrzyżowanie z ul. Wojska Polskiego). Ścieżką rowerową udajemy się wzdłuż ul. 11 Listopada do skrzyżowania z ulicą Grunwaldzką
- 01.50** Skrzyżowanie (światła) z ul. Grunwaldzką – jedziemy w lewo do kolejnych światel przy Centrum Handlowym „Uznam”

UBB – Usedomer Bäderbahn – Uznam-ska Kolej Uzdrawiskowa, zapewnia dogodną komunikację w obrębie wyspy Uznam, łącząc Świnoujście z niemieckimi miejscowościami.

- 02.10** Centrum Handlowe „Uznam” – przejeżdżamy przez skrzyżowanie z ul. Wilków Morskich, a następnie skręcamy w prawo w ul. Daszyńskiego
- 02.40** Wybrzeże Władysława IV. Jedziemy wybrzeżem do przeprawy promowej

Świnoujście to jedyne miasto w Polsce położone na kilkudziesięciu wyspach, zwanych Krainą 44 wysp i jedna z najatrakcyjniejszych miejscowości wybrzeża Bałtyku w północno-zachodniej części Polski. Unikatowe, transgraniczne położenie, zróżnicowana rzeźba terenu, bliskość obszarów atrakcyjnych przyrodniczo i dobrze rozbudowana infrastruktura rowerowa powodują, że Świnoujście jest wymarzoną destynacją dla amatorów dwóch kółek. Dla nich właśnie przygotowaliśmy propozycję wybranych tras rowerowych. Ścieżki rowerowe łączą najważniejsze punkty kurortu – śródmieście, port, dzielnicę nadmorską i przejścia graniczne z niemieckimi miejscowościami, a rozbudowana sieć szlaków rowerowych pozwala zwiedzić bardziej odległe zakątki miasta i okolice Świnoujścia.

Na terenie miasta działa kilka wypożyczalni rowerów. Można też zamówić „rower na telefon” z dojazdem pod wskazane miejsce lub skorzystać z sieci bezobsługowych wypożyczalni UsedomRad.

Oddajemy w Państwa ręce przewodnik, który poprowadzi Was po trasach Krainy 44 wysp.

A zatem, do zobaczenia na szlaku!

03.15 Przeprowa promowa „Warszów” dla promów typu „Bielik” – jedziemy prosto ścieżką rowerową aż do portu jachtowego

Komunikację pomiędzy wyspami Uznam i Wolin zapewniają promy. Promy Bielik kursujące pomiędzy centrum miasta i dzielnicą Warszów przez całą dobę, zabierają pieszych, pojazdy jednośladowe oraz samochody osobowe (z rejestracją ZSW). Przeprawa promem jest bezpłatna.

04.00 Port jachtowy Świnoujście – czas na relaks

Port jachtowy – największy port jachtowy na polskim wybrzeżu (pojemność do 400 jednostek), na terenie zabytkowych zabudowań dawnej stoczni, funkcjonującej w tym miejscu prawie do końca wojny, położony w sąsiedztwie Parku Zdrowego, XIX-wiecznych fortyfikacji, trzykrotnie odznaczony znakiem jakości „Błękitna Flaga”.

[km] *Zerujemy licznik*

00.00 Jedziemy z powrotem do skrzyżowania z ul. Rogozińskiego

00.23 Skręcamy w prawo w ul. Rogozińskiego

00.39 Skrzyżowanie. Skręcamy w prawo w ul. Jachtową

00.96 Fort Anioła

Fort Anioła, dawniej Werk III – wybudowany w latach 1853–1858; nazwa fortu wywodzi się od uderzającego podobieństwa do Zamku Św. Anioła (Mauzoleum Hadriana) w Rzymie, na którym wzorowany był projekt

architektoniczny warowni; trójkondygnacyjna rotunda, zwieńczona tarasem i basztą obserwacyjną; w Forcie Anioła znajdują się stałe ekspozycje oraz odbywają się liczne koncerty i wystawy.

Godz. otwarcia:
9:00 do zmierzchu (V–IX),
10:00–15:00 (X–IV),
wstęp: 8zł/5zł (dzieci 7–14 lat)

01.60 Jedziemy cały czas drogą do zakrętu w lewo, a następnie skręcamy w prawo do Fortu Zachodniego

01.90 Zachodni Fort Artyleryjski i restauracja „Konstelacja”

Fort Zachodni – wybudowany w latach 1843–1863; pierwotnie funkcjonował pod nazwą „Werk IV”, później m.in. jako „Batterie A” i „West-batterie”; bateria nadbrzeżna rozbudowywana i modernizowana była przez kilkadziesiąt lat – z małej, parterowej reduty na planie kwadratu

do otoczonego fosą wodną i wałami ziemnymi dzieła obronnego; po wojnie do 1962 r. stacjonowały na jego terenie wojska sowieckie; obecnie w Forcie funkcjonuje Muzeum Historii Twierdzy.

Godz. otwarcia: 9:00–17:00 (IV i X),
10:00–18:00 (V i IX), 9:00–20:00
(VI–VIII), wstęp: 8zł/5zł (dzieci 7–14 lat)

Dzielnica nadmorska – z dobrze

zachowaną zabudową, będącą przykładem architektury uzdrowskiej, zabytkowe obiekty ze zdobionymi elewacjami, kolumnkami, wieżyczkami i łodziami, charakteryzującymi architekturę uzdrowską (tzw. kajzerowską).

01.97 Za restauracją „Konstelacja” skręcamy w lewo by po 120 m dojechać do rozwidlenia w lewo pod górę

02.09 W miejscu gdzie rozpoczyna się fosa wokół fortu skręcamy w lewo pod górę i jedziemy wzdłuż fosy. Na łuku fosy po lewej stronie przy samej wodzie widoczne pozostałości po kaponierze (stanowisko strzeleckie do obrony, aby atakujący nie mógł sforsować fosy). Od tego miejsca po prawej stronie widoczna jest asfaltowa droga ul. Uzdrowskiej. Po 90 m od pozostałości kaponierzy dojeżdżamy do ścieżki, którą zjedziemy do asfaltu

02.35 Zjeżdżamy na widoczną drogę asfaltową – ul. Uzdrowską i oznakowaniem międzynarodowego szlaku rowerowego R-10 dojeżdżamy do ul. Żeromskiego (promenada)

03.85 Ul. Żeromskiego. Jedziemy prosto ścieżką rowerową

04.40 Mijamy pływalnię

05.50 Skrzyżowanie z ul. Bałtycką – skręcamy w lewo

06.30 Skrzyżowanie z ul. Wojska Polskiego – skręcamy w lewo i ścieżką rowerową pod lasem dojeżdżamy do stacji kolejki UBB

07.30 Stacja kolejki UBB. Koniec trasy

DUŻY RAJD DOKOŁA ŚWINOUJŚCIA

Długość: 21 km

Stopień trudności trasy: łatwa

Trasa prowadzi dookoła Świnoujścia, rozpoczynając i kończąc się w jego północno-zachodniej części (stacja UBB). Obejmuje zachodnią dzielnicę Wydrzany z mostami granicznymi na kanale torfowym (Garz i Kamminke), centrum miasta, wybrzeże Władysława IV z przystanią promową, port jachtowy, fortyfikacje oraz dzielnicę nadmorską z promenadą transgraniczną.

[km] *Zerujemy licznik*

00.00 START. Stacja kolejki UBB „Świnoujście Centrum” przy ul. 11 Listopada (skrzyżowanie z ul. Wojska Polskiego). Ścieżką rowerową udajemy się w prawo w kierunku ul. Legionów

UBB – Usedomer Bäderbahn
– Uznamska Kolej Uzdrowskowa

00.15 Skręcamy w prawo w ul. Legionów

00.49 Ul. Legionów skręcamy w lewo i dalej jedziemy ul. Zamkową

01.20 Skrzyżowanie z ul. Rycerską – skręcamy w lewo i jedziemy do ul. Gdańskiej

- 01.92** Skrzyżowanie z ul. Gdańską. Skręcamy w lewo i zaraz potem w prawo dojeżdżając do ul. 11 Listopada
- 02.00** Skrzyżowanie ze światłami na ul. 11 Listopada – jedziemy w prawo, do skrzyżowania z ul. Grunwaldzką
- 02.60** Skrzyżowanie ze światłami. Jedziemy w prawo ścieżką rowerową cały czas prosto aż do mostu granicznego, mijając budynki przejścia granicznego

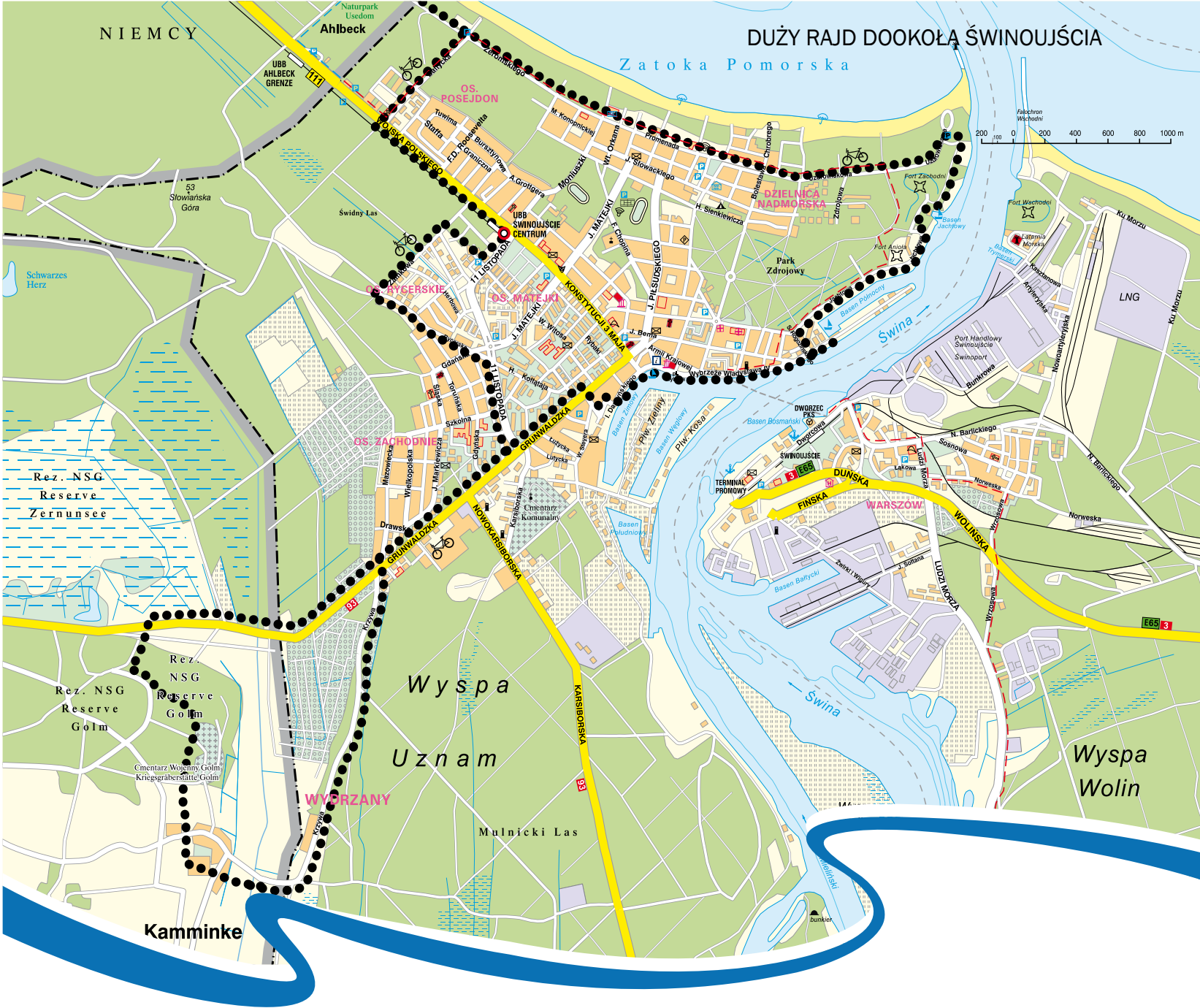
UWAGA: OBOWIĄZKOWO NALEŻY POSIADAĆ PRZY SOBIE DOWÓD OSOBI-
STY LUB PASZPORT (DOTYCZY RÓWNIEŻ DZIECI)

- 04.70** Most graniczny (Garz) na kanale torfowym. Jedziemy prosto
- 05.00** Skręcamy w lewo w drogę szutrową
- 05.25** Ostry skręt w lewo. Jedziemy leśną drogą u podnóża najwyższego wzniesienia Gołm (69,1 m n.p.m.) oraz wzdłuż kanału torfowego
- 06.29** Początek asfaltu. W tym miejscu jest niewielki parking przed wej-
ściem na cmentarz Gołm. Jedziemy prosto
- 06.65** Skrzyżowanie w Kamminke. Skręcamy w lewo na ścieżkę rowerową
prowadzącą do mostu granicznego Kamminke na kanale torfowym
- 07.00** Most na kanale torfowym w Kamminke. Jedziemy prosto wjeżdżając
na terytorium Polski w ul. Jesionową

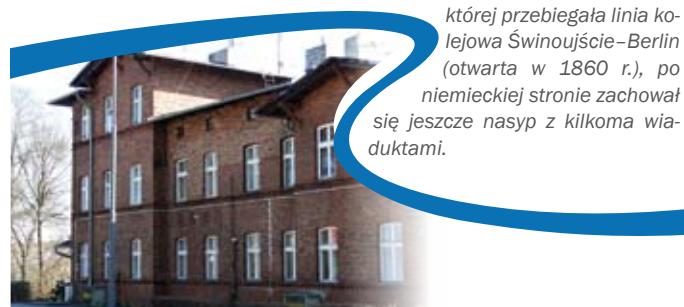
Most Kamminke

– odtworzone połączenie (funkcjonujące do czasów II Wojny Światowej),
w miejscu gdzie wcześniej stał prowizoryczny drewniany mostek, wykona-
ny przez mieszkańców. Nowy most, oddany do użytku w 2010 r. był współ-
ną inwestycją polsko-niemiecką, w ramach której powstała m.in. ścieżka
rowerowa.

- [km] *Zerujemy licznik*
00.00 Most na kanale torfowym
00.26 Pętla autobusowa. Skręcamy w lewo i ścieżką rowerową jedziemy cały czas ul. Krzywą aż do ul. Grunwaldzkiej

Dawny dworzec kolejowy – zachowany budynek z czerwonej cegły zabudowań dworca przy ul. Grunwaldzkiej – dawnej szosy do Berlina, wzdłuż

której przebiegała linia kolejowa Świnoujście–Berlin (otwarta w 1860 r.), po niemieckiej stronie zachował się jeszcze nasyp z kilkoma wiaduktami.

- 02.20** Skrzyżowanie z ul. Grunwaldzką. Skręcamy w prawo i ścieżką rowerową jedziemy aż do Centrum Handlowego „Uznam”
03.50 Skrzyżowanie (światła) z ul. 11 Listopada – jedziemy prosto do kolejnych świateł przy Centrum Handlowym „Uznam”
04.00 Centrum Handlowe „Uznam” – przejeżdżamy przez skrzyżowanie z ul. Wilków Morskich, a następnie skręcamy w prawo w ul. Daszyńskiego
04.30 Wybrzeże Władysława IV. Jedziemy wybrzeżem do przeprawy promowej
05.00 Przeprawa promowa „Warszów” – jedziemy prosto ścieżką rowerową aż do portu jachtowego
05.90 Port jachtowy Świnoujście – czas na relaks

Port jachtowy

- [km] *Zerujemy licznik*
00.00 Jedziemy z powrotem do skrzyżowania z ul. Rogozińskiego
00.23 Skręcamy w prawo w ul. Rogozińskiego
00.39 Skrzyżowanie. Skręcamy w prawo w ul. Jachtową
00.96 Fort Anioła
01.60 Jedziemy cały czas drogą do łagodnego zakrętu w lewo, a następnie skręcamy w prawo do Fortu Zachodniego
01.90 Zachodni Fort Artyleryjski i restauracja „Konstelacja”
01.97 Za restauracją „Konstelacja” skręcamy w lewo by po 120 m dojechać do rozwidlenia w lewo pod górę
02.09 W miejscu gdzie rozpoczyna się fosa wokół fortu skręcamy w lewo pod górę i jedziemy wzdłuż fosy. Na łuku fosy po lewej stronie przy samej wodzie widoczne pozostałości po kaponierze (stanowisko strzeleckie do obrony, aby atakujący nie mógł sforsować fosy). Od tego miejsca po prawej stronie widoczna jest asfaltowa droga ul. Uzdrowskiej. Po 90 m od pozostałości kaponieri dojeżdżamy do ścieżki, którą zjedziemy do asfaltu

Promenada transgraniczna – najdłuższa nadmorska promenada w Europie, łącząca Świnoujście i gminę Heringsdorf.

- 02.40** Zjeżdżamy na widoczną drogę asfaltową ul. Uzdrowską i oznakowaniem międzynarodowego szlaku rowerowego R-10 przejeżdżając przez skwerek przy ul. Trentowskiego dojeżdżamy do ul. Żeromskiego
03.80 Ul. Żeromskiego – jedziemy cały czas prosto ścieżką rowerową
04.40 Mijamy pływalnię
05.50 Skrzyżowanie z ul. Bałtycką – jedziemy prosto do pasa granicznego (ścieżką transgraniczną)
05.88 Granica państwa. Wracamy z powrotem do ul. Bałtyckiej
06.26 Skrzyżowanie z ul. Bałtycką – skręcamy w prawo
07.05 Skrzyżowanie z ul. Wojska Polskiego – skręcamy w lewo i ścieżką rowerową pod lasem dojeżdżamy do stacji kolejki UBB
08.10 Stacja kolejki UBB. Koniec trasy

OGNICA–PRZYTÓR– LATARNIA MORSKA– FALOCHRON I FORTYFIKACJE

Długość: 25,50 km

Stopień trudności trasy: średnia

Trasa obejmuje tereny Świnoujścia położone na wyspie Wolin, rozpoczynając i kończąc się przy przystani promowej Warszów (promy „Bielik”). Trasa obejmuje dzielnice: Ognica i Przytór, fragmenty szlaku fortyfikacyjnego z „Dzwonem” i Fortem Gerharda, najdłuższy kamienny falochron w Europie (obecnie niedostępny z uwagi na przebudowę falochronu) i najwyższą latarnię morską na polskim wybrzeżu.

- [km] *Zerujemy licznik*
00.00 START. Przeprawa promowa „Warszów” (promy typu „Bielik”). Po przeprawieniu się zjeżdżamy z promu w prawo w kierunku terminalu promów morskich (ul. Dworcowa)

Terminal promowy

- 00.70** Mijamy terminal promowy i jedziemy dalej ul. Duńską
01.60 Skrzyżowanie, na którym mamy pierwszeństwo i jedziemy prosto ul. Wolińską (pasem technicznym)
02.10 Skrzyżowanie z ul. Ludzi Morza – skręcamy w prawo

- 04.00** Rozwidlenie. Jedziemy w prawo skos ul. Mostową
- 04.90** Ognica. Zgodnie z czerwonym szlakiem pieszym skręcamy w lewo – w drogę utwardzoną
- 05.40** Rozwidlenie. Jedziemy w lewo skos w leśną drogę utwardzoną
- 07.30** Przecinamy drogę dojazdową do promów „Karsibór” i dalej jedziemy prosto czerwonym szlakiem pieszym

- [km] *Zerujemy licznik*
- 00.00** Przecinamy drogę dojazdową do promów „Karsibór” i dalej jedziemy prosto czerwonym szlakiem pieszym
 - 00.80** Zabudowa Przytoru – ul. Zalewowa
 - 01.70** Skrzyżowanie z drogą asfaltową na wysokości kościoła w Przytorze, na którym skręcamy w lewo mijając kościół i cmentarz
 - 02.40** Przecinamy drogę główną i jedziemy dalej prosto ul. Sąsiedzką
 - 03.30** Skrzyżowanie z trasą do Szczecina (ul. Wolińska). Skręcamy w lewo. Na krótkim odcinku E-65 należy zachować ostrożność
 - 03.40** Za przystankiem autobusowym skręcamy w prawo gdzie jest strzeżony przejazd kolejowy
 - 03.50** Za ostatnimi torami skręcamy w lewo i wjeżdżamy do lasu
 - 03.80** Skrzyżowanie leśnych dróg pożarowych nr 32 i 28. Jedziemy prosto międzynarodowym szlakiem rowerowym R-10
 - 05.02** W lewo droga dojazdowa do betonowego bunkra w kształcie dzwonu
 - 05.20** „Dzwon” – bateria Göben

„Dzwon”
– betonowy bunker wysokości ok. 20 metrów; dawny bunker centrali artyleryjskiej; obecnie wieża obserwacyjna Nadleśnictwa Międzyzdroje (możliwość zwiedzania po telefonicznym umówieniu się – 91 328 00 57).

- [km] *Zerujemy licznik*
00.00 „Dzwon” – wracamy tą samą drogą dojeżdżając do skrzyżowania dróg leśnych
00.18 Skręcamy w lewo
01.80 Skrzyżowanie z drogą betonową (ul. Ku Morzu), na którym skręcamy w prawo
02.10 Droga prowadzi w lewo wzdłuż pasa wydmy
03.30 Skrzyżowanie z drogą dojazdową do latarni, jedziemy prosto mijając wieżę Kapitanatu Portu, za którą bezpośrednio skręcamy w prawo i betonką dojeżdżamy do falochronu

Falochron wschodni

- 05.00** Falochron
06.40 W miejscu, gdzie rozpoczyna się falochron skręcamy w lewo
06.70 Skręcamy w prawo w drogę dojazdową do latarni
07.20 Fort Gerharda
07.50 Latarnia morska w Świnoujściu (308 schodów)

Fort Gerharda – najciekawszy i najstarszy zarazem obiekt fortyfikacyjny na wyspie Wolin, wybudowany w latach 1848-1863; jedyny zachowany fort pruski z dawnego wschodniego kompleksu warownego, powstały z połączenia

„Baterii Wschodniej” i fortu „Werk II”; jego zadaniem była obrona wejścia do portu oraz prowadzenie walki z okrętami na morzu; obecnie na terenie fortu działa Muzeum Obrony Wybrzeża.

Godz. otwarcia:
 od 9:00 do zmierzchu,
 wstęp: 9 zł/7 zł
 (dzieci 7–14 lat)

- [km] *Zerujemy licznik*
00.00 Latarnia morska. Po jej zwiedzeniu jedziemy w drogę powrotną

Latarnia morska

– oddana do użytku w 1857 r., najwyższa nad Bałtykiem – 68 m wzniesienie światła, 64,8 m wysokość od podstawy, jedna z najwyższych na świecie; 308 schodów na taras widokowy, wystawa latarnictwa i ratownictwa morskiego.

Godziny otwarcia: 10:00–18:00 (XI–III 10:00–16:00)
 Wstęp: 6,00 zł/4,00 zł

- 00.52** Skrzyżowanie, na którym skręcamy w prawo
01.50 Skrzyżowanie z ul. Ku Morzu. Jadąc prosto docieramy do przejazdu kolejowego
03.20 Przejazd kolejowy, za którym skręcamy w prawo
05.30 Przejazd kolejowy na wysokości Straży Pożarnej. Jedziemy prosto do przeprawy promowej
05.50 Przeprawa promowa „Warszów” (promy typu „Bielik”). Koniec trasy

OGNICA–WYSPA KARSIBÓR–WYDRZANY

Długość: 36 km

Stopień trudności trasy: średnia

Trasa obejmuje odcinki na trzech wyspach Świnoujścia: Uznam, Wolin, Karsibór. Trasa rozpoczyna się przy przeprawie promowej Warszów (promy Bielik), a kończy przy stacji UBB. Obejmuje Ognicę na wyspie Wolin, wyspę Karsibór, przystań promową Centrum (promy Karsibór) oraz centrum miasta do stacji UBB.

- [km] *Zerujemy licznik*
00.00 START. Przeprawa promowa „Warszów” (promy typu „Bielik”) – skręcamy w prawo w kierunku terminalu promów morskich
00.83 Terminal promów morskich – jedziemy tak jak prowadzi droga
02.10 Skrzyżowanie z ul. Ludzi Morza, na którym skręcamy w prawo
04.10 Rozwidlenie dróg. Jedziemy prawo skos ul. Mostową
04.95 Ognica. W lewo od drogi głównej prowadzi czerwony szlak pieszy – jedziemy prosto
07.10 Skrzyżowanie z drogą asfaltową prowadzącą do przeprawy promowej „Centrum” (promy typu „Karsibór”)

Promy Karsibór – komunikację pomiędzy wyspami Uznam i Wolin zapewniają promy. Promy Karsibór kursujące pomiędzy wyspą Uznam i dzielnicą Ognica, zabierają pieszych oraz wszystkie pojazdy. Przeprawa jest bezpłatna

- [km] *Zerujemy licznik*
- 00.00** Po przecięciu drogi głównej jedziemy nią w kierunku mostu na wyspę Karsibór (powstała po przekopaniu Kanału Piastowskiego i odcięciu części terenu wyspy Uznam). W tym miejscu początek ma żółty szlak rowerowy, który tylko częściowo pokrywa się z naszą trasą
- 00.65** Most Piastowski. Warto zatrzymać się na chwilę i podelektować wspaniałym widokiem na Krainę 44 Wysp

***Most Piastowski** – z 1966 r. o długości ponad 370 m, szerokości jezdni 420 cm, o jednostronnym ruchu pojazdów; w 2012 r. zastąpiony zostanie nowym mostem o długości 420 m i szerokości przystosowanej do ruchu obustronnego – 930 cm, którego budowę rozpoczęto jesienią 2010 r.*

- 01.10** Po prawej stronie mijamy basen portowy, który w okresie przedwojennym i wojennym był wykorzystywany jako baza okrętów podwodnych typu U-boot

***Basen U-bootów** – wybudowany w 1944r., do końca II wojny światowej baza U-bootów 4. szkolnej flotyli Kriegsmarine.*

- 01.40** Droga asfaltowa skręca w lewo. Jedziemy prosto wzdłuż ogrodzenia wyjeżdżając na ul. Kanałową
- 01.45** Po wjeździe na ul. Kanałową zaraz skręcamy w prawo w ul. Barkową (droga leśna wzdłuż Kanału Piastowskiego)
- 02.40** Polana biwakowa – miejsce na ognisko/chwilę odpoczynku. Jedziemy brzegiem Kanału Piastowskiego (dobra droga leśna nad samą wodą)
- 04.67** Omijamy tzw. „bindugę”
- 05.60** W lewo odchodzi żółty szlak – jedziemy prosto

Wschodni falochron bramy torowej Kanału Piastowskiego – rozbudowany w ramach pogłębiania toru wodnego kanału i wydłużony do 644 metrów; znaki nawigacyjne umieszczone na główkach falochronu zachodniego i wschodniego naprowadzają statki wchodzące i wychodzące z Kanału Piastowskiego na tor wodny.

- 07.48** Początek falochronu, jedziemy do samego końca
08.00 Koniec falochronu

[km] *Zerujemy licznik*

00.00 Początek falochronu

00.89 Skracamy w prawo w polną drogę (uwaga: wjazd jest słabo widoczny i zaleca się odległość dokładnie odmierzać licznikiem). Jest to trawiasta droga przez pole. Przy „miękkim” przełożeniu przejazd nie stanowi problemu, w zamian wynagradza nas pięknym widokiem szczególnie, gdy jedziemy skrajem wyspy wzdłuż Zalewu Szczecińskiego

02.20 Wjazd na szutrówkę – jedziemy dalej prosto

03.00 Z lewej strony łączy się z naszą trasą żółty szlak rowerowy – jedziemy prosto

04.10 Skrzyżowanie przy murowanym ogrodzeniu – jedziemy prosto leśną drogą

04.90 Z lewej strony dochodzi droga – jedziemy prosto

05.10 Rozwidlenie. Skracamy w prawo skos w drogę dojazdową do pomnika lotników RAF

05.40 Ścieżka w prawo, prowadząca do pomnika lotników brytyjskich

Pomnik RAF – miejsce pamięci siedmiu lotników Lancastera M.I., z legendarnego 617 szwadronu RAF „Dambusters”, zestrzelonych 16 kwietnia 1945 roku, w trakcie bombardowania pancernika „Lützow”.

05.50 Pomnik z fragmentu skrzydła zestrzelonego samolotu. Wracamy na naszą trasę i jedziemy dalej do skrzyżowania dróg leśnych

05.70 Skrzyżowanie – skracamy w prawo

06.10 Skrzyżowanie – skracamy w prawo i zaraz w lewo w ul. Warzywną

07.10 Dojeżdżamy do betonki i skracamy w prawo

07.50 Wyspa Skarbów (gospodarstwo agroturystyczne) – miejsce na ewentualny posiłek i odpoczynek (wstęp płatny)

Falochron południowy – wschodni

[km] *Zerujemy licznik*

00.00 Wyspa Skarbów, z której wyjeżdżamy w prawo w kierunku przeprawy promowej „Centrum”

00.95 Kościół filialny. Jedziemy dalej drogą asfaltową cały czas w kierunku mostu i promu

03.45 Marina Karsibór. Miejsce na chwilę odpoczynku

04.30 Most – światła

05.10 Skrzyżowanie z drogą do promów typu Karsibór – skracamy w lewo

05.60 Prom Karsibór

[km] *Zerujemy licznik*

00.00 Prom Karsibór. Po zjeździe z promu jedziemy cały czas ścieżką rowerową

05.90 Skrzyżowanie z ul. Grunwaldzką. Skracamy w prawo by dojechać do ul. 11 Listopada

06.30 Skrzyżowanie z ul. 11 Listopada – skracamy w lewo

07.80 Skrzyżowanie ulic 11 Listopada i Wojska Polskiego. Stacja kolejki UBB. Koniec trasy

ŚWINOUJŚCIE- -KAMMINKE

Długość: 15,10 km

Stopień trudności trasy: łatwa

Trasa wiedzie do punktu widokowego w przygranicznym Kamminke. Rozpoczyna się i kończy przy stacji UBB. Obejmuje przejazd przez mosty graniczne Świnoujście – Kamminke i Świnoujście – Garz, punkt widokowy w Kamminke oraz cmentarz Golm.

[km] *Zerujemy licznik*

00.00 START. Stacja kolejki UBB. Po przejechaniu na światłach jedziemy ścieżką rowerową ul. Wojska Polskiego, a następnie ul. Konstytucji 3 Maja aż do kościoła

01.16 Na skrzyżowaniu przy kościele z ul. Grunwaldzką – skracamy w prawo i jedziemy cały czas ścieżką rowerową aż do ul. Krzywej

03.19 Skracamy w lewo w ul. Krzywą i jedziemy ścieżką rowerową aż do pętli autobusowej

05.20 Na pętli skracamy w prawo w ul. Jesionową

UWAGA: OBOWIĄZKOWO NALEŻY POSIADAĆ PRZY SOBIE DOWÓD OSOBISTY LUB PASZPORT (DOTYCZY RÓWNIEŻ DZIECI)

05.43 Most (Kamminke) na kanale torfowym stanowiącym granicę państwową – jedziemy prosto drogą asfaltową

05.84 Dojeżdżamy do parkingu i drogi asfaltowej, po czym skracamy w lewo

07.10 Po prawej stronie mijamy ostry podjazd pod górę ul. Bergstrasse

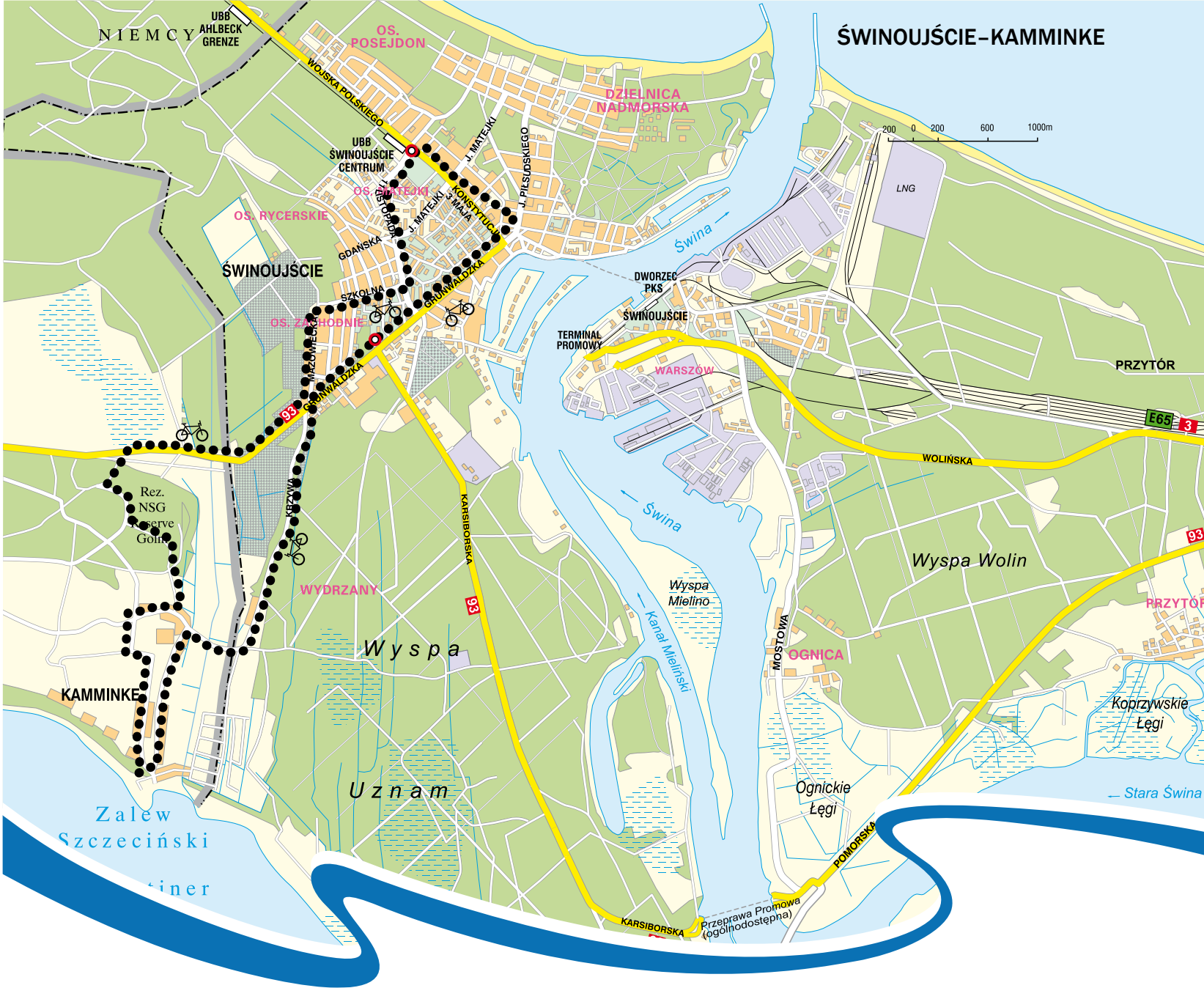
07.50 Port Kamminke nad Zalewem Szczecińskim. Wracamy do drogi asfaltowej, a następnie kierujemy się w lewą stronę pod stromy podjazd ul. Bergstrasse

- [km] *Zerujemy licznik – przy podjeździe*
- 00.00** Bardzo stromy podjazd na ul. Bergstrasse. Po wyzerowaniu licznika proponuje się podprowadzić rower, jako że podjazd ma stromiznę 12%
- 00.22** Skręcamy w prawo do punktu widokowego
- 00.33** Punkt widokowy na Zalew Szczeciński oraz Świnoujście. Wracamy, skręcamy w prawo i kontynuujemy jazdę początkowo drogą utwardzoną, a później na wprost szutrową (nie zjeżdżamy z tej drogi) dojeżdżając do asfaltu
- 01.50** Droga asfaltowa i tablica miejscowości Kamminke. Skręcamy w prawo
- 02.00** Skrzyżowanie – skręcamy w lewo w drogę dojazdową (asfaltową) do cmentarza Golm

Golm – Niemiecki Cmentarz Ofiar Wojennych, znajduje się tu ponad 20 000 grobów, co czyni go największym cmentarzem wojennym w Meklemburgii Pomorza Przednim oraz jednym z największych w Niemczech, podzielony jest na cztery części: I. Cmentarz żołnierzy Marynarki Wojennej, II. Cmentarz żołnierski założony na przełomie 1944/45 roku, III. Cmentarz cywilnych ofiar wojny, którzy stracili życie podczas amerykańskiego ataku bombowego na Świnoujście 12 marca 1945 r., IV. Cmentarz ludności nieznanej; Golm to również najwyższe wzniesienie na wyspie Uznam – 69,1 m n.p.m., wstęp bezpłatny

- 02.30** Koniec asfaltu i wejście na cmentarz. Dalej jedziemy leśną drogą by dojechać do drogi asfaltowej B110, prowadzącej do przejścia granicznego
- 03.60** Skrzyżowanie z drogą asfaltową – jedziemy w prawo do mostu drogowego na kanale torfowym
- 03.90** Most graniczny (Garz) na kanale torfowym

[km] *Zerujemy licznik*

00.00 Z mostu wjeżdżamy w ul. Grunwaldzką

00.93 Skrzyżowanie, na którym skręcamy w lewo w ul. Mazowiecką jadąc nią do samego końca

01.80 Droga skręca w prawo i zaczyna się ul. Szkolna

02.10 Od ul. Markiewicza (NETTO) kontynuujemy jazdę ścieżką rowerową

02.50 Skrzyżowanie z ul. 11 Listopada – skręcamy w lewo. Ścieżką rowerową jedziemy cały czas prosto aż do stacji kolejki UBB

03.70 Światła na ul. Wojska Polskiego – koniec trasy przy stacji kolejki UBB

DOKOŁA JEZIORA GOTHENSEE–BENZ

Długość: 31,70 km

Stopień trudności trasy: średnia

Trasa rozpoczyna się i kończy przy stacji UBB. Obejmuje niemiecką część wyspy Uznam m.in. wzdłuż jeziora Wolgastsee i Gothensee, przez miejscowości Ulrichshorst, Reetzow, Benz oraz dawne uzdrowiska cesarskie Bansin, Heringsdorf i Ahlbeck.

[km] *Zerujemy licznik*

00.00 START. Stacja kolejki UBB. Jedziemy 150 m ścieżką rowerową ul. 11 Listopada w kierunku ul. Legionów

00.15 Skręcamy w prawo w ul. Legionów. Po skręcie w lewo jedziemy dalej ul. Zamkową

01.22 Skrzyżowanie z ul. Rycerską. Jedziemy w prawo skos drogą betonową mijając po prawej stronie strzelnicę wojskową

02.02 Przecinamy pas graniczny. Skręt w lewo drogą wyłożoną betonowymi płytami prowadzącą przez las

03.87 Po prawej mijamy zabytkowy budynek stacji uzdatniania wody Granica. Tu kończy się betonka i dalej prowadzi droga leśna

04.05 Granica państwa

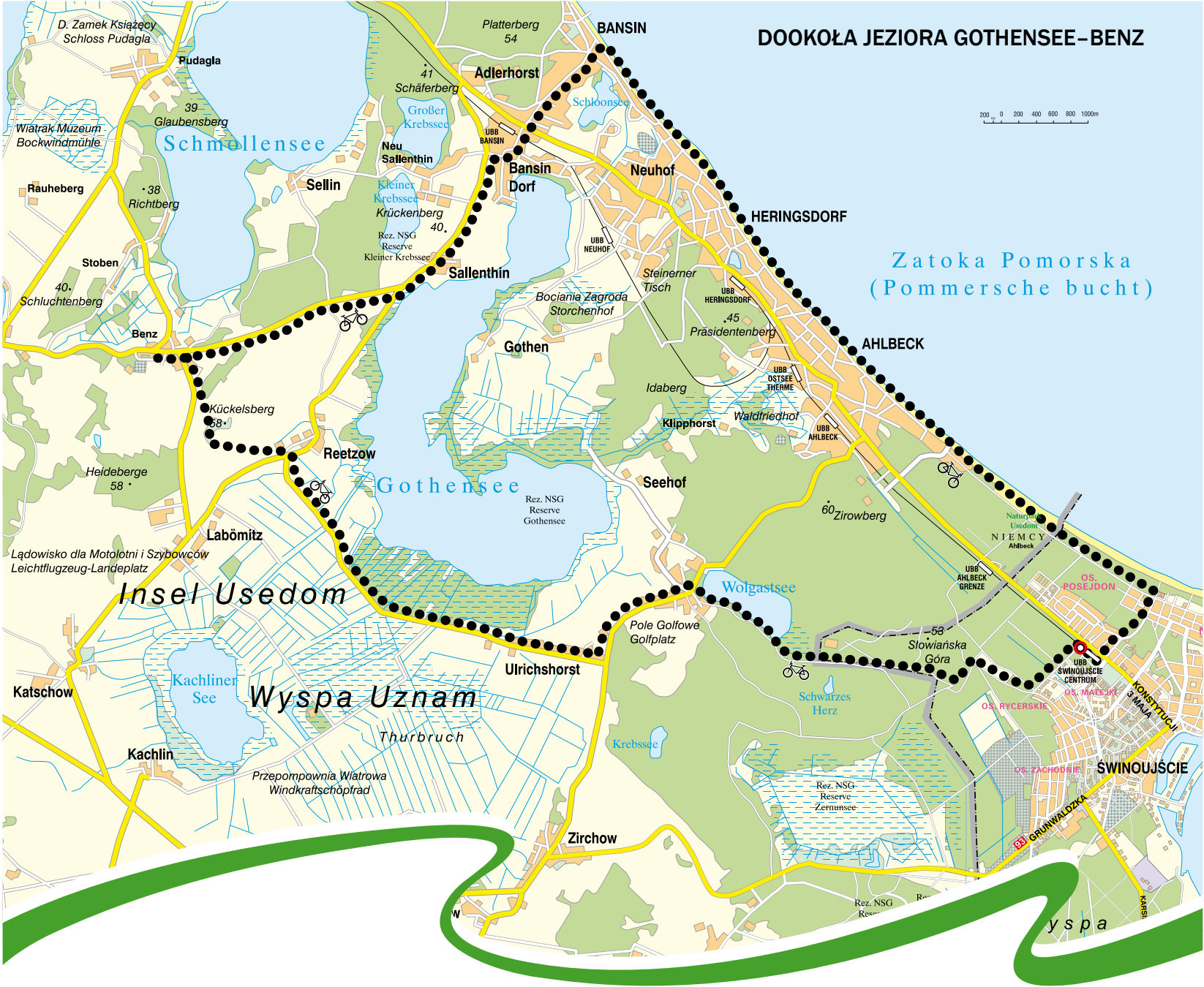
Wieża widokowa na wzgórzu Kückelsberg
(59 m n.p.m.)

UWAGA: OBOWIĄZKOWO NALEŻY POSIADAĆ PRZY SOBIE DOWÓD OSOBISTY LUB PASZPORT (DOTYCZY RÓŻNIEŻ DZIECI)

- 04.10** Wjeżdżamy na drogę prowadzącą wokół jeziora Wolgastsee i skręcamy w lewo
- 04.56** Skrzyżowanie leśne, na którym skręcamy w prawo i jedziemy wzdłuż jeziora
- 06.20** Jezioro Wolgastsee – plaża, pomost, miejsce na chwilę odpoczynku. Po odpoczynku opuszczamy rejon jeziora i jedziemy w lewo do drogi głównej ze znakiem STOP

- [km] *Zerujemy licznik*
- 00.00** Znak STOP, po którym skręcamy w lewo jadąc drogą główną w kierunku na Usedom
- 01.41** W miejscowości Ulrichshorst na wysokości przystanku autobusowego po lewej stronie skręcamy w prawo w drogę asfaltową prowadzącą przez miejscowość, tzw. „ulicówkę” z oryginalną zabudową krytą strzechą
- 02.56** Koniec zabudowań Ulrichshorst – do Reetzow 4 km
- 06.11** Tablica Reetzow
- 06.23** Skrzyżowanie. W prawo skręt na Bansin. Skręcamy w lewo kierunek Labömitz
- 06.58** Skręcamy w prawo (drogowskaz Aussichtsturm) w polną drogę pod górę do wieży widokowej. Zaleca się zejść z roweru i podprowadzić go
- 07.15** Wieża widokowa („Kückelsberg”), z której widoczne jest jezioro Gothensee. Jest to ścisły rezerwat ptaków i dostęp do niego jest utrudniony ze względu na porastającą trzcinę. Za wieżą widoczna jest wąska ścieżka, którą można jechać rowerem, ale nie należy rozpedzać roweru. Mijając słup wysokiego napięcia docieramy do drogi asfaltowej w Benz
- 07.81** Tuż przed wysepką na drodze wyjeżdżamy na asfalt

- 07.93** Za wysepką skręcamy w lewo i drogą szutrową obok stadniny koni dojeżdżamy do wiatraka na wzgórzu
- 08.40** Wiatrak holenderski na wzgórzu w Benz. W oddali widoczne jest Jezioro Schmollensee oraz wieża kościoła w Benz. Na miejscu jest kawiarenka ze smacznym domowym ciastem. Wejście na wiatrak jest płatne

- [km]** *Zerujemy licznik*
- 00.00** Wiatrak w Benz. Wracamy tą samą drogą do drogi asfaltowej
- 00.54** Skrzyżowanie (asfaltowe) – skręcamy w lewo
- 00.81** Skrzyżowanie z drogą główną Neppermin-Bansin. Skręcamy w prawo w kierunku do Bansin
- 03.60** Skrzyżowanie. Z prawej strony łączy się z drogą z Reetzow. Po drugiej stronie jedziemy ścieżką rowerową
- 05.30** Skrzyżowanie Bansin Dorf. W lewo droga prowadzi do Sellin, skręcamy w prawo. Przed samym skrzyżowaniem po lewej stronie widoczne pozostałości spalonego po uderzeniu pioruna wiatraka
- 05.99** Skrzyżowanie ze światłami – jedziemy prosto mając przed sobą zjazd. Droga ta prowadzi prosto w kierunku promenady

Bansin, Heringsdorf, Ahlbeck – dawne uzdrowiska cesarskie, ze specyficzną, eklektyczną zabudową, zwaną często architekturą uzdrowską bądź „kajzerowską”, zabytkowe kamieniczki z charakterystycznymi ten styl zdobionymi elewacjami, kolumnienkami, wieżyczkami i łódkami.

Na końcowym odcinku należy przeprowadzić rower, jako że ulica jest jednokierunkowa (można objechać boczną ulicą)

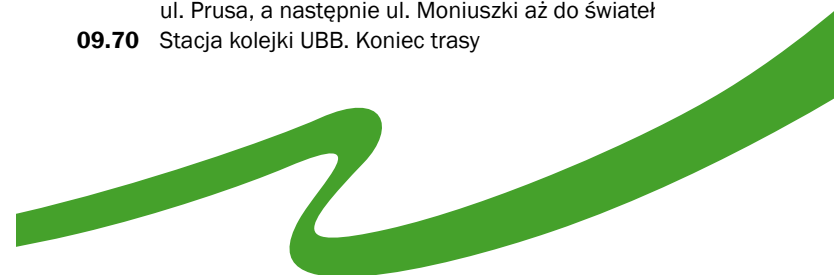
- 07.40** Bansin – zegar na promenadzie

[km] *Zerujemy licznik*

- 00.00** Bansin – zegar na promenadzie. Jedziemy w kierunku wsch. do Heringsdorf
- 02.40** Molo w Heringsdorf. Pod nim obowiązkowo przeprowadzamy rower
- 04.70** Molo w Ahlbeck. Jedziemy dalej prosto wzdłuż promenady

- 07.40** Mijamy granicę państwa. Jedziemy wzdłuż promenady transgranicznej w kierunku wschodnim do Świnoujścia
- 08.80** Skrzyżowanie z ul. Prusa – skręcamy w prawo jadąc cały czas prosto ul. Prusa, a następnie ul. Moniuszki aż do światła
- 09.70** Stacja kolejki UBB. Koniec trasy

KAMMINKE- -HERINGSDDORF

Długość: 30,40 km

Stoień trudności trasy: średnia (teren pagórkowaty, wzgórza morenowe)

Trasa rozpoczyna się i kończy przy stacji UBB. Obejmuje niemiecką część wyspy Uznam, począwszy od mostku granicznego nad kanałem torfowym do Kamminke z punktem widokowym, wzgórze Golm, przez drogi leśne wzdłuż jeziora Wolgastsee do Korswandt, a następnie dalej na północ do dawnych uzdrowisk cesarskich Heringsdorf i Ahlbeck.

[km] *Zerujemy licznik*

- 00.00** START. Skrzyżowanie ulic Wojska Polskiego i 11 Listopada – stacja kolejki UBB. Ruszamy ul. 11 Listopada i dojeżdżamy do skrzyżowania z ul. Grunwaldzką (w kształcie litery „T”)
- 01.50** Skrzyżowanie z ul. Grunwaldzką (światła) – skręcamy w prawo
- 02.70** Skręcamy w lewo w ul. Krzywą i jedziemy dalej ścieżką rowerową do końca aż do pętli autobusowej
- 04.70** Na pętli skręcamy w prawo w ul. Jesionową

UWAGA: OBOWIĄZKOWO NALEŻY POSIADAĆ PRZY SOBIE DOWÓD OSOBISTY LUB PASZPORT (DOTYCZY RÓŻNIEŻ DZIECI)

- 05.00** Most na kanale torfowym (Kamminke) stanowiącym granicę państwową – jedziemy prosto
- 05.30** Dojeżdżamy do parkingu i drogi asfaltowej, po czym skręcamy w lewo
- 06.60** Po prawej stronie mijamy ostry podjazd pod górę ul. Bergstrasse
- 07.00** Port Kamminke nad Zalewem Szczecińskim

[km] *Zerujemy licznik*

- 00.00** Bardzo stromy podjazd na ul.Bergstrasse. Po wyzerowaniu licznika proponuje się podprowadzić rower, ponieważ podjazd ma stromiznę 12%
- 00.25** Skręcamy w prawo do punktu widokowego
- 00.33** Punkt widokowy na Zalew Szczeciński oraz Świnoujście. Wracamy tą samą drogą i kontynuujemy dalej jazdę początkowo drogą utwardzoną a później na wprost szutrową dojeżdżając do asfaltu

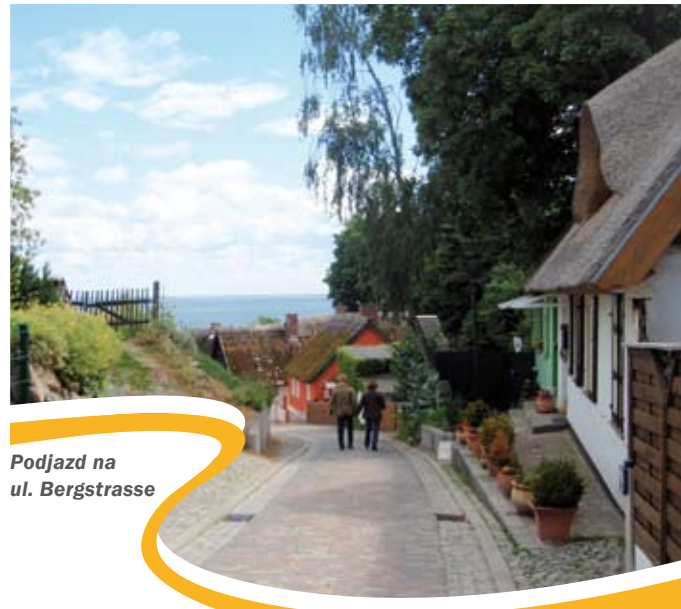

Punkt widokowy

- 01.50** Droga asfaltowa i tablica miejscowości Kamminke. Skręcamy w prawo
- 02.00** Skrzyżowanie – skręcamy w lewo w drogę dojazdową (asfaltową) do cmentarza Golm
- 02.30** Koniec asfaltu i wejście na cmentarz. Dalej jedziemy leśną drogą by dojechać do drogi asfaltowej
- 03.60** Skrzyżowanie z drogą asfaltową B110 – jedziemy w lewo
- 05.50** Skrzyżowanie z drogą do Garz z widocznym murowanym wiaduktem. Tuż za skrzyżowaniem w prawo jest wjazd leśną drogą

- [km]** *Zerujemy licznik*
- 00.00** Wjeżdżamy w prawo do lasu. Jedziemy cały czas drogą leśną
- 00.40** Skrzyżowanie, na którym jedziemy w prawo skos
- 02.00** Skrzyżowanie, na którym skręcamy w lewo (po prawej widoczna betonka, ale tam nie jedziemy)
- 02.20** Rozwidlenie dróg – jedziemy w lewo skos
- 02.30** Kolejne rozwidlenie, na którym skręcamy w lewo skos
- 02.80** Skrzyżowanie z drogą częściowo asfaltową – skręcamy w prawo
- 03.40** Wyjeżdżamy z lasu, po czym mamy zjazd przez pole golfowe Korswandt
- 04.20** Dojeżdżamy do drogi głównej w Korswandt – skręcamy w prawo
- 04.40** Kolejne skrzyżowanie. W prawo dojazd do miejsca na odpoczynek i jeziora Wolgastsee

Podjazd na
ul. Bergstrasse

- [km]** *Zerujemy licznik*
- 00.00** Na skrzyżowaniu gdzie wyzerowano licznik przecinamy główną drogę i jedziemy wzdłuż zabudowań
- 01.60** Skrzyżowanie. Jedziemy w lewo skos drogą asfaltową w kierunku na Heringsdorf (nie na Ahlbeck)
- 02.10** Koniec asfaltu. Cały czas jedziemy prosto aż do drogi asfaltowej
- 03.75** Dojeżdżamy do drogi asfaltowej w Gothen i skręcamy w prawo w kierunku Heringsdorf. Po drodze mijamy przejazd kolejowy oraz na końcu podjazdu kompleks szkolny
- 05.50** Skrzyżowanie ze światłami. Należy zachować ostrożność gdyż do skrzyżowania jest ostry zjazd. Przecinamy skrzyżowanie na wprost i jedziemy cały czas prosto aż do końca ulicy
- 05.80** Na skrzyżowaniu skręcamy w lewo i dojeżdżamy do promenady i mola w Heringsdorf
- 06.20** Molo. Wejście na molo jest bezpłatne, ale rower należy zabezpieczyć i pozostawić go przed wejściem. Powrót do Świnoujścia promenadą transgraniczną

- [km]** *Zerujemy licznik*
- 00.00** Molo w Heringsdorf. Jedziemy dalej prosto wzdłuż promenady
- 02.30** Molo w Ahlbeck. Jedziemy wzdłuż promenady transgranicznej w kierunku wschodnim do granicy
- 05.00** Mijamy granicę państwa
- 05.40** Wjeżdżamy prosto w ul. Żeromskiego
- 06.40** Skrzyżowanie z ul. Prusa – skręcamy w prawo. Jedziemy prosto ul. Prusa, a następnie ul. Moniuszki do skrzyżowania ze światłami
- 07.30** Skrzyżowanie ulic Wojska Polskiego i 11 Listopada. Koniec trasy przy stacji kolejki UBB

KAMMINKE–JEZIORO KREBSSEE–KORSWANDT

Długość: 28,50 km

Stopień trudności trasy: łatwa

Trasa rozpoczyna się i kończy przy stacji UBB. Obejmuje niemiecką część wyspy Uznam, począwszy od mostku granicznego na kanale torfowym do Kamminke nad Zalewem Szczecińskim, przez lotnisko Heringsdorf oraz miejscowości Zirchow, Korswandt, wzdłuż jeziora Wolgastsee.

- [km]** *Zerujemy licznik*
- 00.00** START. Stacja kolejki UBB. Za światłami jedziemy ścieżką rowerową ul. Wojska Polskiego, a następnie ul. Konstytucji 3 Maja aż do kościoła
- 01.16** Skrzyżowanie przy kościele (ul. Grunwaldzka) – skręcamy w prawo i jedziemy cały czas ścieżką rowerową aż do ul. Krzywej
- 03.19** Skręcamy w lewo w ul. Krzywą i jedziemy ścieżką rowerową aż do pętli autobusowej
- 05.20** Na pętli skręcamy w prawo w ul. Jesionową

UWAGA: OBOWIĄZKOWO NALEŻY POSIADAĆ PRZY SOBIE DOWÓD OSOBISTY LUB PASZPORT (DOTYCZY RÓŻNIEŻ DZIECI)

- 05.43** Most na kanale torfowym (Kamminke) stanowiącym granicę państwową – jedziemy prosto ścieżką rowerową

Most na kanale torfowym

05.84 Dojeżdżamy do parkingu i drogi asfaltowej, po czym skręcamy w lewo
07.10 Po prawej stronie mijamy ostry podjazd pod górę ul. Bergstrasse
07.50 Port Kamminke nad Zalewem Szczecińskim

[km] *Zerujemy licznik – przy podjeździe*
00.00 Bardzo stromy podjazd na ul. Bergstrasse. Po wyzerowaniu licznika proponuje się podprowadzić rower, ponieważ podjazd ma stromiznę 12%
00.23 Skręcamy w prawo do punktu widokowego
00.31 Punkt widokowy na Zalew Szczeciński oraz Świnoujście. Wracamy, skręcamy w prawo i kontynuujemy dalej jazdę drogą utwardzoną do skrzyżowania
00.48 Skręt w lewo. Drogowskaz rowerowy Zirchow 5,4 km, Garz 2,6 km, Korswandt 7,2 km
02.50 Skręcamy w lewo w polną drogę i podjeżdżamy mając po prawej stronie zagajnik
02.70 Dalej jedziemy drogą szutrową (bardzo dobrą) wzdłuż ogrodzenia lotniska
03.30 Betonka
05.30 Terminal lotniska „Heringsdorf”

Port lotniczy Heringsdorf – położony ok. 8 km od Heringsdorf, i ok. 13 km od Świnoujścia, jedno z najstarszych lotnisk w Niemczech, funkcjonujące od 1925 roku i rozbudowane w czasie II Wojny Światowej.

06.20 Skrzyżowanie. Jedziemy prosto. W lewo droga do Neverow 1,5 km i dalej do Dargen
06.60 Zirchow. Na skrzyżowaniu skręcamy w prawo by po 40 m skręcić w prawo skos

- 06.64** W prawo skos wjeżdżamy w oznakowaną drogę rowerową, którą dojeżdżamy do Garz
- 07.00** Wiadukt po dawnej linii kolejowej
- 09.30** Garz. Skrzyżowanie z drogą asfaltową. Widoczny drogowskaz rowerowy Korswandt 4.0

Wiadukt kolejowy w Garz

- [km]** *Zerujemy licznik – na skrzyżowaniu*
- 00.00** Garz. Skrzyżowanie z drogą asfaltową. Widoczny drogowskaz rowerowy Korswandt 4.0. Jedziemy w lewo
 - 00.08** Skręcamy w lewo skos zgodnie z oznakowaniem Korswandt 4.0 i oznakowaniem drogi rowerowej
 - 00.62** Dawny wiadukt kolejowy
 - 00.89** Dojeżdżamy do drogi asfaltowej i skręcamy w lewo drogą rowerową zgodnie z Korswandt 3.4
 - 01.37** Mostek, za którym przeprowadzamy rower. Przecinając drogę główną jedziemy oznakowaną drogą rowerową Korswandt 3.0
 - 02.78** Pod koniec dość stromego zjazdu skręcamy w lewo na drogę prowadzącą wokół Jeziora Krebssee. Jedziemy wzdłuż drogi mając jezioro po lewej stronie
 - 03.80** Miejsce na chwilę odpoczynku nad wodą

- 03.92** Jedziemy z powrotem drogą asfaltową (pkt 02.78)
- 04.55** Wyjazd z lasu (wiata), drogowskaz Korswandt 0.9
- 05.40** Korswandt. Skrzyżowanie z drogą główną, na którym chodnikiem skręcamy w prawo by po przejechaniu 120 m ponownie skręcić w prawo nad Jezioro Wolgastsee
- 05.50** Skręt w prawo nad jezioro
- 05.70** Czas na relaks

[km] *Zerujemy licznik*

- 00.00** Jedziemy w prawo drogą dla pieszych i rowerów. Dojeżdżamy do drogi głównej, ale jej nie przekraczamy, lecz jedziemy wzdłuż ogrodzenia oznakowaną ścieżką dookoła Jeziora Wolgastsee
- 01.90** Zjazd w lewo skos z tej ścieżki do Świnoujścia. Po 60 m przekraczamy granicę
- 02.16** Słupy graniczne Nr 908 – jedziemy prosto
- 02.32** Po prawej mijamy zabytkowy budynek stacji uzdatniania wody Granica. Od niego betonką jedziemy do ul. Zamkowej

Zabytkowy budynek stacji uzdatniania wody „Granica”

- 04.10** Przejazd przez pas graniczny. Jedziemy prosto mając po lewej stronie strzelnicę garnizonową
- 04.93** Skrzyżowanie ulic Rycerskiej i Zamkowej. Jedziemy prosto ul. Zamkową, przechodzącą w ul. Legionów, która dojeżdżamy do skrzyżowania z ul. 11 Listopada. Skręcamy w lewo
- 06.00** Stacja kolejki UBB. Koniec trasy

KAMMINKE–DARGEN- -KACHLIN–KORSWANDT

Długość: 35,00 km

Stopień trudności trasy: średnia

Trasa rozpoczyna się przy stacji UBB. Obejmuje niemiecką część wyspy Uznam, w tym m.in. lotnisko Heringsdorf, Dargen z Muzeum Motoryzacji, miejscowości Kachlin, Ulrichshorst, Korswandt i jezioro Wolgastsee.

[km] *Zerujemy licznik*

- 00.00** START. Stacja kolejki UBB. Po przejechaniu na światłach ścieżką rowerową ul. Wojska Polskiego, a następnie ul. Konstytucji 3 Maja jedziemy do kościoła pw. Chrystusa Króla
- 01.16** Skrzyżowanie przy kościele z ul. Grunwaldzką – skręcamy w prawo i jedziemy cały czas ścieżką rowerową aż do ul. Krzywej
- 03.19** Skręcamy w lewo w ul. Krzywą i jedziemy ścieżką rowerową aż do pętli autobusowej
- 05.20** Na pętli skręcamy w prawo w ul. Jesionową

Na rowerowym szlaku

UWAGA: OBOWIĄZKOWO NALEŻY POSIADAĆ PRZY SOBIE DOWÓD OSOBISTY LUB PASZPORT (DOTYCZY RÓŻWNIĘŻ DZIECI)

- 05.43** Most na kanale torfowym (Kamminke) stanowiącym granicę państwową – jedziemy prosto drogą asfaltową
- 05.84** Dojeżdżamy do parkingu i drogi asfaltowej, po czym skręcamy w lewo
- 07.10** Po prawej stronie mijamy ostry podjazd pod górę ul. Bergstrasse
- 07.50** Port Kamminke nad Zalewem Szczecińskim

- [km] *Zerujemy licznik – przy podjeździe*
- 00.00** Bardzo stromy podjazd na ul. Bergstrasse. Po wyzerowaniu licznika proponuje się podprowadzić rower, ponieważ jest to stromy podjazd 12%
 - 00.29** Punkt widokowy na Zalew Szczeciński oraz Świnoujście. Wracamy tą samą drogą i kontynuujemy dalej jazdę drogą utwardzoną do skrzyżowania
 - 00.47** Skręt w lewo. Drogowskaz rowerowy Zirchow 5.4 km, Garz 2.6 km, Korswandt 7.2 km
 - 02.50** Skręcamy w lewo w polną drogę i podjeżdżamy (podchodzimy) mając po prawej stronie zagajnik
 - 02.70** Koniec podejścia. Dalej jedziemy drogą szutrową (bardzo dobrą) wzdłuż ogrodzenia lotniska
 - 03.30** Betonka
 - 05.30** Terminal lotniska „Heringsdorf”
 - 06.20** Skrzyżowanie. Jedziemy w lewo do Neverow 1,5 km i dalej do Dargen

Jeden z eksponatów w Muzeum Motoryzacji

- 08.60** Skrzyżowanie Bossin – jedziemy prosto
- 10.80** Skrzyżowanie Dargen – jedziemy w lewo mijając kolejne skrzyżowanie
- 11.50** Skręcamy w prawo skos w betonkę. Widoczna informacja o dojeździe do muzeum
- 11.80** Skrzyżowanie, na którym skręcamy w prawo dojeżdżając do muzeum
- 12.10** Dargen – muzeum. Wstęp płatny

*Eksponat
w Muzeum
Motoryzacji*

- [km]** *Zerujemy licznik*
- 00.00** Muzeum – kontynuujemy dalej jazdę na wprost
 - 00.42** Skręcamy w lewo w drogę asfaltową
 - 01.30** Przecinamy drogę główną B-110 i jedziemy prosto
 - 01.60** Kachlin – skręcamy w prawo i jedziemy przez miejscowość, a dalej bardzo dobrą betonką

*Drogowskazy
na
trasie*

*Przepompownia
wiatrowa
w Kachlinie*

- 03.30** Miejsce na chwilę odpoczynku przy wiatraku
- 05.80** Jadąc cały czas betonką dojeżdżamy do drogi asfaltowej, na której skręcamy w prawo w kierunku Ulrichshorst
- 07.80** Skrzyżowanie w Ulrichshorst. Skręcamy w lewo
- 09.20** Korswandt – skrzyżowanie z drogą dojazdową do jeziora Wolgastsee
- 09.40** Czas na relaks nad jeziorem

- [km]** *Zerujemy licznik*
- 00.00** Jedziemy w prawo drogą dla pieszych i rowerów. Dojeżdżamy do drogi głównej, ale jej nie przekraczamy, lecz jedziemy wzdłuż ogrodzenia oznakowaną ścieżką dookoła Jeziora Wolgastsee
 - 01.90** Drogowskaz (zielona tabliczka) wskazujący zjazd w lewo skos z tej ścieżki do Świnoujścia. Po 60 m przekraczamy granicę
 - 02.16** Słupy graniczne Nr 908 – jedziemy prosto
 - 02.32** Zabytkowy budynek Ujęcia Wody Nr 1. Od niego betonką jedziemy do ul. Zamkowej
 - 04.10** Przejazd przez pas graniczny. Jedziemy prosto mając po lewej stronie strzelnicę garnizonową
 - 04.93** Skrzyżowanie ulic Rycerskiej i Zamkowej. Jedziemy prosto ul. Zamkową a za zakrętem ul. Legionów do końca do ul. 11 Listopada po czym jedziemy w lewo drogą rowerową do skrzyżowania ze światłami
 - 06.00** Stacja kolejki UBB. Koniec trasy

ZAGRODA POKAZOWA ŻUBRÓW–PRÄTENOW–DARGEN

Długość: 36,60 km

Stopień trudności trasy: *średnia*

Trasa rozpoczyna się przy stacji UBB. Prowadzi do zagrody żubrów po niemieckiej stronie wyspy Uznam. Na trasie m.in. jezioro Wolgastsee, lotnisko Heringsdorf, Muzeum Motoryzacji w Dargen, most graniczny Świnoujście–Garz.

- [km]** *Zerujemy licznik*
- 00.00** START. Stacja kolejki UBB. Jedziemy 150 m ścieżką rowerową ul. 11 Listopada w kierunku ul. Legionów
 - 00.15** Skręcamy w prawo w ul. Legionów. Po skręcie w lewo jedziemy dalej ul. Zamkową
 - 01.22** Skrzyżowanie z ul. Rycerską. Jedziemy w prawo skos drogą betonową, mijając po prawej stronie strzelnicę garnizonową
 - 02.02** Przecinamy pas graniczny. Skręt w lewo betonką prowadzącą przez las
 - 03.87** Po prawej mijamy zabytkowy budynek stacji uzdatniania wody „Granica”. Tu kończy się betonka i dalej prowadzi droga leśna
 - 04.05** Granica państwa

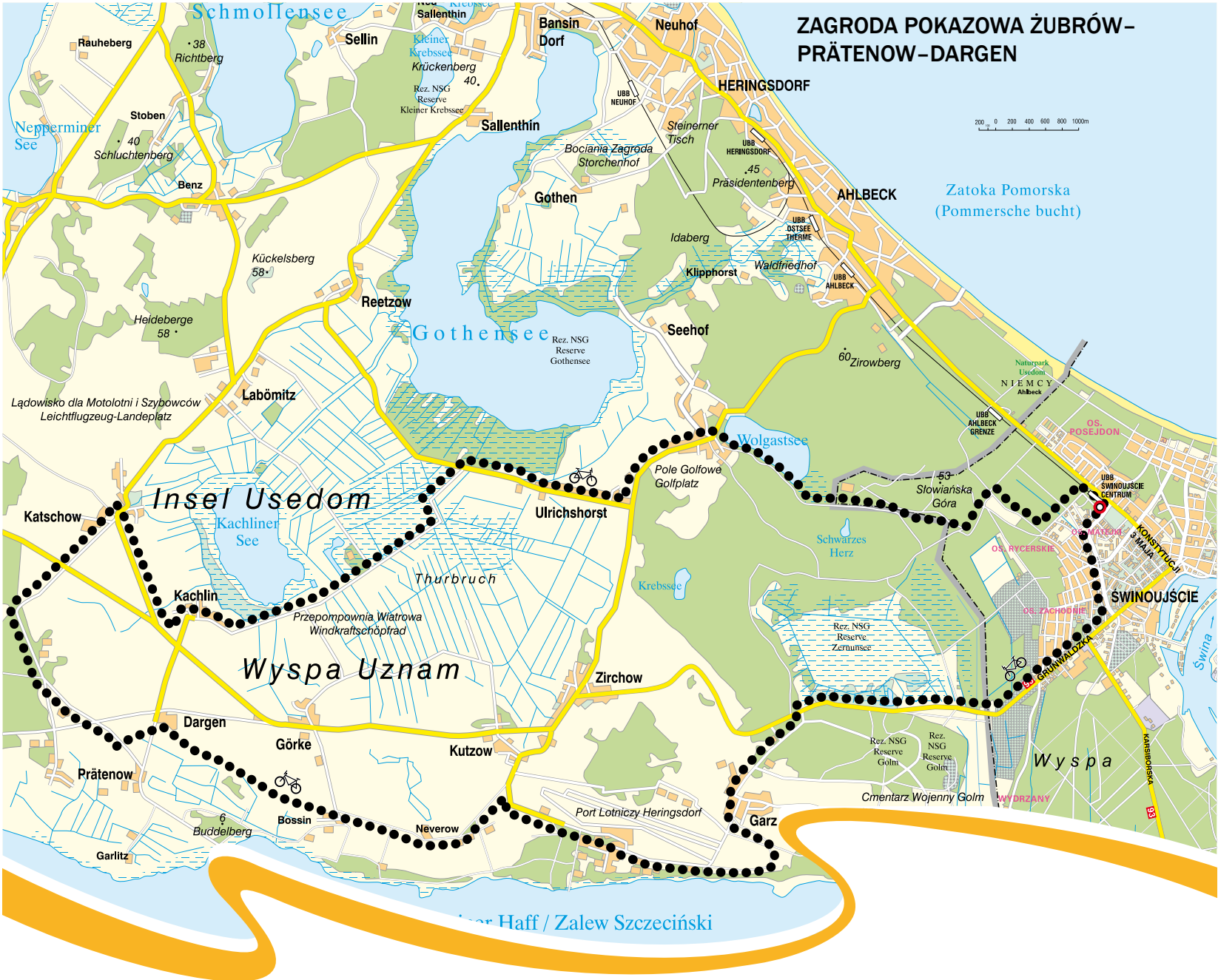
Przed zagrodą żubrów

UWAGA: OBOWIĄZKOWO NALEŻY POSIADAĆ PRZY SOBIE DOWÓD OSOBISTY LUB PASZPORT (DOTYCZY RÓŻWNIĘŻ DZIECI)

- 04.10** Wjeżdżamy na drogę wokół Jeziora Wolgastsee – skręcamy w lewo
- 04.56** Skrzyżowanie leśne, na którym skręcamy w prawo i jedziemy wzdłuż jeziora
- 06.20** Jezioro Wolgastsee – plaża, pomost, miejsce na chwilę odpoczynku. Po odpoczynku opuszczamy rejon jeziora i jedziemy w lewo do drogi głównej ze znakiem STOP
- [km] *Zerujemy licznik – przy znaku STOP*
- 00.00** Znak STOP, po którym skręcamy w lewo jadąc drogą główną w kierunku na Usedom
- 01.41** W miejscowości Ulrichshorst na wysokości przystanku autobusowego po lewej stronie skręcamy w prawo w drogę asfaltową prowadzącą przez miejscowość, tzw. „ulicówkę” z oryginalną zabudową krytą strzechą
- 02.56** Koniec zabudowań Ulrichshorst – do Reetzow 4 km
- 03.50** Skręcamy w lewo w betonkę prowadzącą do Kachlina
- 05.20** W prawo odchodzi betonka, którą można dojechać do Lăbomitz – jedziemy prosto
- 05.92** Miejsce na chwilę odpoczynku przy wiatraku
- 06.20** Skrzyżowanie do Görke – jedziemy prosto
- 07.60** Skrzyżowanie w Kachlin, na którym skręcamy w prawo i zaraz w lewo w drogę szutrową

Wiata
wypoczynkowa
na terenie
żubrowiska

- 08.20** Dojeżdżamy do drogi asfaltowej, ale nie wjeżdżamy na B-110, lecz w prawo do Katschow
- 09.40** Skrzyżowanie w Katschow, na którym skręcamy w lewo by przeciąć drogę B-110 na wysokości przystanku
- 10.20** Skrzyżowanie z drogą B-110 – przecinamy drogę asfaltową i na rozwidleniu jedziemy drogą w prawo skos dalej przez las
- 11.86** Rozwidlenie dróg w lesie – jedziemy drogą w prawo skos
- 12.10** Dojeżdżamy do bramy zagrody pokazowej żubrów (Wisentgehege). Goście z Polski płacą 50% ceny

Zagroda Pokazowa Żubrów/Wisentgehege – Prätenow – utworzona dzięki współpracy z Wolińskim Parkiem Narodowym, z którego cztery żubry trafiły z wyspy Wolin do zagrody na wyspie Uznam w 2004 r.; na terenie zagrody znajdują się dwujęzyczne, polsko-niemieckie tablice edukacyjne, taras widokowy na zagrodę oraz plac zabaw dla dzieci; ekspozycja wewnętrzna zawiera szereg interaktywnych, przyrodniczych tablic edukacyjnych, a na zewnątrz znajduje się też m.in. altana z wymalowanymi ptakami występującymi w okolicy, z przyciskami, po naciśnięciu których usłyszeć można dźwięki charakterystyczne dla danego gatunku.

Godz. otwarcia:
Święta Wielkanocne-X: 10:00–17:00;
XI–Święta Wielkanocne: 11:00–16:00;
Wstęp: bilet normalny: 2,00 €;
ulgowy do 6 lat bezpłatnie.

[km] *Zerujemy licznik*

- 00.00** Wejście do rezerwatu. Wracamy z powrotem do rozwidlenia leśnego
- 00.24** Rozwidlenie – jedziemy drogą do skrzyżowania
- 01.00** Skrzyżowanie – jedziemy w lewo skos w kierunku Muzeum Motoryzacji w Dargen
- 01.30** Mijamy Muzeum Motoryzacji – jedziemy prosto
- 01.70** Skręcamy w prawo w drogę asfaltową by po 100 m skrócić w lewo i po kolejnych 100 m w prawo skos, jedziemy ścieżką rowerową cały czas prosto aż do lotniska

- 06.70** Zirchow – skraj lotniska – skręcamy w prawo jadąc drogą koło terminalu lotniska Heringsdorf aż do ścieżki rowerowej
- 10.50** Wjazd na ścieżkę rowerową w lewo prowadzącą do Garz
- 11.20** Garz. Skrzyżowanie

[km] *Zerujemy licznik*

- 00.00** Garz. Skrzyżowanie. Jedziemy w lewo drogą asfaltową prowadzącą do Świnoujścia
- 01.30** Za wiaduktem kolejowym skręcamy w prawo by dojechać do mostu granicznego (ul. Grunwaldzka)
- 03.60** Most graniczny na kanale torfowym
- 05.60** Skrzyżowanie ze światłami i skręcamy w lewo w ul. 11 Listopada – jadąc cały czas prosto dojeżdżamy przystanku UBB
- 07.10** Stacja kolejki UBB – koniec trasy

Zagroda żubrów

SZLAKI ROWEROWE ŚWINOUJŚCIA

SZLAK ROWEROWY „ŚWIDNY LAS”

 długość: ok. 28 km

START

Ul. Grunwaldzka, na wysokości skrzyżowania z ul. Nowokarsiborską (pierwszy odcinek wzdłuż ścieżki rowerowej na ul. Nowokarsiborskiej i ul. Karsiborskiej).

NA SZLAKU

- ➔ Ulica Grunwaldzka **[0 km]** – dawna szosa do Berlina otwarta w 1860 r., wzdłuż której przebiegała linia kolejowa Świnoujście – Berlin (budynek dawnego dworca można nadal oglądać pod numerem 54 ulicy, a nasyp z kilkoma wiaduktami po niemieckiej stronie);
- ➔ Kanał Piastowski **[6.3 km]** – wybudowany w latach 1876–1888, w związku z rozbudową i rozwojem portu morskiego oraz w celu skrócenia żeglugi do Szczecina; w wyniku przekopania kanału odcięty został południowo-wschodni fragment wyspy Uznam, tworząc wyspę Karsibór; kanał ma 7,2 km długości i średnią głębokość toru wodnego 10,5 m;
- ➔ „Karsiborskie Paprocie” **[9.2 km]** – rezerwat o powierzchni niemal 38 ha, z bujnymi, sięgającymi ponad 2 metrów paprociowymi zaroślami, składającymi się głównie z długosza królewskiego (*Osmunda regalis*), objętego ochroną – rezerwat to jedno z największych jego skupisk w naszym kraju;
- ➔ Falochron zachodni bramy torowej Kanału Piastowskiego **[13.7 km]** – rozbudowany w ramach pogłębiania toru wodnego kanału i wydłużony do 644 metrów; znaki nawigacyjne umieszczone na główkach falochronu zachodniego i wschodniego naprowadzają statki wchodzące i wychodzące z Kanału Piastowskiego na tor wodny.

SZLAK ROWEROWY „DOKOŁA WYSPY KARSIBÓR”

 długość: ok. 21 km

START

Wschodnie nabrzeże promów „Karsibór”, następnie mostem Piastowskim na wyspę Karsibór.

NA SZLAKU

→ Most Piastowski [0.5 km] – z 1966 r. o długości ponad 370 m, szerokości jezdni 420 cm, o jednostronnym ruchu pojazdów; w 2012 r. zastąpiony zostanie nowym mostem o długości 420 m i szerokości przystosowanej do ruchu obustronnego – 930 cm, którego budowę rozpoczęto jesienią 2010 r.;

→ Basen U-bootów [0.9 km] – wybudowany w 1944 r., do końca II wojny światowej baza U-bootów 4 szkolnej flotyli Kriegsmarine;

→ Falochron wschodni bramy torowej Kanału Piastowskiego [6,8 km] – rozbudowany w ramach pogłębiania toru wodnego kanału i wydłużony do 666 metrów; znaki nawigacyjne umieszczone na główkach falochronu zachodniego i wschodniego naprowadzają statki wchodzące i wychodzące z Kanału Piastowskiego na tor wodny;

→ Kościół Najświętszej Marii Panny [16 km] – wybudowany w miejscu historycznej przeprawy przez Świnę do Przytoru (wyspa Wolin) na prastarym szlaku handlowym wokół Bałtyku; pierwotne założenie budynku pochodzi z XV lub XVI wieku; wewnątrz pod sklepieniem karawela „Kolumbia”, późnogotycki ołtarz, barokowa ambona oraz XVIII-wieczne ławy; w 1826 r. kościółek przebudowano wg projektu jednego z najwybitniejszych pruskich architektów Karla F. Schinkla;

→ Karsbierska Kępa [17 km] – rezerwat ptaków o powierzchni 197,52 ha, położony na wyspie o tej samej nazwie, będącej częścią Deltę Świny; ostoją ptaków o randze europejskiej, pod opieką Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków; symbolem rezerwatu i najważniejszym gatunkiem lęgowym jest wodniczka; na terenie rezerwatu wieża widokowa;

→ Cmentarz ewangelicki [18 km] – zachowany w dobrym stanie pomieński cmentarz, wpisany do rejestru zabytków;

→ Pomnik lotników RAF [19.6 km] – miejsce pamięci siedmiu lotników Lancastera M.I, z legendarnego 617 szwadronu RAF „Dambusters”, zestrzelonych 16 kwietnia 1945 r., w trakcie bombardowania pancernika „Lützow”.

MIĘDZYNARODOWY NADMORSKI SZLAK ROWEROWY R-10

 długość: ok. 23 km

START

Miejsce na styku transgranicznej, polsko-niemieckiej promenady (granica państwa).

NA SZLAKU

→ Dzielnica nadmorska [1.3 km] – zabytkowe obiekty ze zdobionymi elewacjami, kolumnkami, wieżyczkami i łodziami, w eklektycznym stylu, charakteryzującym architekturę uzdrowską;

→ Stawa „Młyny” [4.4 km] – znak nawigacyjny w kształcie wiatraka, postawiony w latach 1873–1874, na kamiennym falochronie zachodnim wychodzącym w morze; symbol Świnoujścia;

→ Fort Zachodni [5.7 km] – wybudowany w latach 1843–1863; pierwotnie funkcjonował pod nazwą „Werk IV”, później jako „Batterie A”, „West-batterie” i „Batterie Henningsen”; rozbudowywany i modernizowany przez kilkadziesiąt lat – z małej, parterowej reduty na planie kwadratu do otoczonego fosą wodną i wałami ziemnymi fortu redutowego; po wojnie do 1962r. stacjonowały na jego terenie wojska sowieckie; obecnie w Forcie funkcjonuje muzeum historii twierdzy i skansen militarny;

→ Fort Anioła [6.3 km] – wybudowany w latach 1854–1858; nazwa fortu, początkowo „Werk III”, wywodzi się od uderzającego podobieństwa do Zamku Św. Anioła (Mauzoleum Hadriana) w Rzymie, na którym wzorowany był projekt architektoniczny warowni; trójkondygnacyjna rotunda, zwieńczona tarasem i basztą obserwacyjną; obecnie w Forcie Anioła znajduje się wiele eksponatów związanych z jego historią, kawiarnia, galeria sztuki oraz wystawa biżuterii artystycznej;

→ Park Zdrojowy [6.4 km] – projektu autora m.in. Ogrodów Sanssouci w Poczdamie, królewskiego architekta ogrodów z Berlina – Petera J. Lenné; jeden z najznakomitszych parków uzdrowskich Europy – bogactwo roślinności, w tym cenny i oryginalny starodrzew oraz wiele unikalnych i chronionych roślin;

→ Muzeum Rybołówstwa Morskiego [7.8 km] – dawny ratusz miejski, najstarszy budynek w mieście (projekt 1792 r., budowa 1804–1806), obecnie siedziba Muzeum Rybołówstwa Morskiego; zbiory prezentujące historię rybołówstwa, dzieje miasta i regionu, stare przyrządy nawigacyjne, okazy fauny morskiej; wiele wystaw okolicznościowych;

→ Fort Gerharda (Wschodni) **[13.4 km]** – najciekawszy i najstarszy zarazem obiekt fortyfikacyjny na wyspie Wolin, wybudowany w latach 1856–1863; jedyny zachowany fort pruski z dawnego wschodniego kompleksu warownego, powstały z połączenia „Baterii Wschodniej” i fortu „Werk II”; jego zadaniem była obrona wejścia do portu oraz prowadzenie walki z okrętami na morzu; obecnie na terenie fortu działa Muzeum Obrony Wybrzeża;

→ Latarnia morska **[13.6 km]** - oddana do użytku w 1857 r., najwyższa nad Bałtykiem – 68 m wzniesienie światła, 64,8 m wysokość od podstawy, jedna z najwyższych na świecie; 308 schodów na taras widokowy, wystawa latarnictwa i ratownictwa morskiego;

→ Falochron wschodni **[14.2 km]** – zbudowany w latach 1818–1823, o długości przeszło 1400 m (najdłuższy falochron kamienny w Europie);

→ „Dzwon” **[22.6 km]** – betonowy bunkier wysokości ok. 20 m; dawny bunkier centrali artyleryjskiej; obecnie wieża obserwacyjna Nadleśnictwa Międzyzdroje (możliwość zwiedzania po telefonicznym umówieniu się – 91 328 00 57).

ODCINEK SZLAKU ROWEROWEGO DOOKOŁA ZALEWU SZCZECIŃSKIEGO

 długość: ok. 20 km

START

Przejście graniczne Ahlbeck/Świnoujście, ul. Wojska Polskiego.

NA SZLAKU

→ Odcinek szlaku na trasie Świnoujście–Wolin i dalej wokół Zalewu; wiedzie wzdłuż ul. Wojska Polskiego, następnie ul. 11 Listopada i ul. Nowokarsiborską do przeprawy promowej na wyspę Wolin; po przeprawie promem „Karsibór” drogą krajową nr 93, a później szosą do Przyturu, stamtąd leśnym traktem przez lasy międzyzdrojskie w kierunku Lubina, Jeziora Turkusowego do miasta Wolin;

→ Przytór – razem z Karsiborem pełnił do XVII w. rolę pra-Świnoujścia; tu znajdowała się najważniejsza przeprawa nadbałtyckiego szlaku handlowego; w czasie II wojny światowej znajdowała się tu duża hitlerowska bateria przeciwlotnicza; obecnie dzielnica mieszkaniowa.

SZLAK ROWEROWY FEININGERA (Świnoujście)

START

→ Benz (niemiecka część wyspy Uznam).

NA SZLAKU

→ Niemiecko-polski szlak rowerowy na wyspie Uznam śladami Lyonela Feiningera – amerykańskiego artysty niemieckiego pochodzenia, zafascynowanego przyrodą i unikatowymi pejzażami wyspy; na szlaku znajdują się obiekty, które uwiecznił w swoich pracach; poszczególne miejsca na szlaku wyróżnione są z pamiątkową tablicą w płycie chodnikowej; szlak liczy ok. 50 km

→ Szlak prowadzi przez następujące miejscowości (po niemieckiej stronie wyspy Uznam): Benz–Neppermin–Balm–Mellenthin–Neppermin –Benz–Sallenthin–Bansin–Heringsdorf–Ahlbeck–Świnoujście (tablice przy dawnym ratuszu oraz na falochronie zachodnim)–Kamminke–Garz–Zirchow–Korswandt–Goethen–Sallenthin–Benz.

INFORMACJE PRAKTYCZNE

Biuro informacji Turystycznej

→ pl. Słowiański 6/1, ☎(+48) 91 322 49 99, (+48) 91 327 16 28,
fax (+48) 91 327 16 29, cit@um.swinoujscie.pl

Wypożyczalnie rowerów:

- Gino, ul. Żeromskiego 48 (przy pływalni miejskiej), ☎(+48) 609 144 367
- ul. Słowackiego 20, www.rowerownia.freehost.pl, ☎(+48) 602 230 688
- BalticBike.pl – rowery na telefon, ☎(+48) 500 412 500, www.balticbike.pl, info@balticbike.pl
- Konik, ul. Chrobrego 2, ☎(+48) 91 327 43 27, www.koniksport.pl
- „Rondo” – rowery wielośladowe, parking przy Rusałce, ☎(+48) 603 223 263

www.usedom.de/usedomrad, ☎(+49) 30 555 76 911

Sklepy rowerowe wraz z serwisem:

- Rowery H. i M. Kowalewscy s.c., ul. Władysława IV 34c,
☎(+48) 91 322 22 00, www.rowery.swinoujscie.net
- ul. Chrobrego 2, „Konik” S.C. Sklep sportowy, ☎(+48) 91 327 43 27
- ul. Monte Cassino 2, ☎(+48) 91 322 42 55
- ul. Karsiborska 5, ☎(+48) 91 321 02 75, (+48) 600 927 159,
(+48) 602 810 753
- ul. Grunwaldzka 65, „Rowerek” J&J, ☎(+48) 91 321 79 81
- ul. Nowokarsiborska 2, ☎(+48) 91 322 22 00

PRZEPISY O RUCHU DROGOWYM

Przepisy o ruchu rowerów – kodeks ruchu drogowego – Prawo o ruchu drogowym – dz.u.1997.98.602 z późniejszymi zmianami

- Art. 33. 1. Kierujący rowerem jednośladowym jest obowiązany korzystać z drogi dla rowerów lub z drogi dla rowerów i pieszych. Kierujący rowerem, korzystając z drogi dla rowerów i pieszych, jest obowiązany zachować szczególną ostrożność i ustępować miejsca pieszym.
- 1a. W razie braku drogi dla rowerów lub drogi dla rowerów i pieszych kierujący rowerem jednośladowym jest obowiązany korzystać z pobocza, z zastrzeżeniem art. 16 ust. 5, a jeżeli nie jest to możliwe - z jezdni.
2. Dziecko w wieku do 7 lat może być przewożone na rowerze, pod warunkiem że jest ono umieszczone na dodatkowym siodełku zapewniającym bezpieczną jazdę.
3. Kierującemu rowerem lub motorowerem zabrania się:
1. jazdy po jezdni obok innego uczestnika ruchu;
 2. jazdy bez trzymania co najmniej jednej ręki na kierownicy oraz nóg na pedałach lub podnóżkach;
 3. czepiania się pojazdów.
4. Na przejeździe dla rowerzystów, kierującemu rowerem zabrania się:
1. wjeżdżania bezpośrednio przed jadącym pojazdem;
 2. zwalniania lub zatrzymywania się bez uzasadnionej przyczyny.
5. Korzystanie z chodnika lub drogi dla pieszych przez kierującego rowerem jednośladowym jest dozwolone wyjątkowo, gdy:
1. opiekuje się on osobą w wieku do lat 10 kierującą rowerem lub
 2. szerokość chodnika wzdłuż drogi, po której ruch pojazdów jest dozwolony z prędkością większą niż 50 km/h, wynosi co najmniej 2 metry i brakuje wydzielonej drogi dla rowerów.
6. Kierujący rowerem, korzystając z chodnika lub drogi dla pieszych, jest obowiązany jechać powoli, zachować szczególną ostrożność i ustępować miejsca pieszym.
7. Kierujący rowerem może jechać lewą stroną jezdni na zasadach określonych dla ruchu pieszych w przepisach art. 11 ust. 1-3, jeżeli opiekuje się on osobą kierującą rowerem w wieku do lat 10.

Zgodnie z przepisami kodeksu drogowego i rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 31 grudnia 2002 r. rower musi mieć światło białe (lub żółte) z przodu, a z tyłu - światło odblaskowe oraz światło pozycyjne, oba barwy czerwonej. Tylne światło pozycyjne może być migające, światło z przodu nie. Światła pozycyjne roweru i tylne światło odblaskowe oświetlone światłami drogowymi innego pojazdu muszą być widoczne w nocy przy dobrej przejrzystości powietrza z odległości co najmniej 150 metrów.

UWAGA – zerowanie liczników ma na celu wyrównanie rozbieżności faktycznie przejechanych kilometrów – np. zjechanie z opisanej trasy lub nieprecyzyjnych ustawień licznika, czy też słabiej napompowanych opon – a pomiarami wykonanymi na podstawie wskazań GPS.